ÅRSBERETNING 2025

VILDT AQUA
NATURLIGT
Akvarium & Dyrepark

Den Selvejende Institution

AQUA Akvarium & Dyrepark

Protektor: H.K.H. Prins Joachim

Ledelsen

Lisbeth Skovmand Høgh, adm. Direktør
Bjarke Birkeland, Formidlings- og udstillingschef
Morgen Vissing, Zoologisk chef
Ditte Bruun Borba, Marketingchef
Anita Fangel, Service/salg

D.S.I. AQUA Akvarium & Dyreparks bestyrelse

Frank Borch-Olsen
FORMAND
Direktør, Frank Borch A/S

Jens Hausted
Adm. direktør, Dansk Kyst- og Naturturisme

Lars Hedegaard
Adm. direktør, SCAN AUTO & DYBBROE GROUP

Niels Thorslund
Tidl. regionsdirektør, Nordea

Helga Sandorf Jacobsen
Silkeborg Byråd

Charlotte Hvid Gregersen
Udpeget for Silkeborg Byråd

Viggo Thinggaard
Udpeget for Silkeborg Byråd

Tenna Riis
PhD, Professor, Aarhus Universitet

Året der gik: 2025 hos AQUA Akvarium & Dyrepark

Af Lisbeth Skovmand Høgh, Adm. direktør

2025 blev et år med både travlhed, udvikling og mange gode oplevelser i AQUA. Fra årets begyndelse stod det klart, at der igen var stor lyst til at besøge os, og året endte med et samlet besøgstal på 126.457 gæster – endnu en stigning og det er vi meget tilfredse med. Det er dog ikke kun antallet af gæster, vi hæfter os ved. Mindst lige så vigtigt er det, at gæstetilfredsheden steg igennem året. Vi arbejder målrettet på, at et besøg i AQUA skal være lærerigt, men også både nærværende, inspirerende og hyggeligt – og det er glædeligt at mærke, at gæsterne oplever den indsats.

Bag kulisserne har 2025 været et år med meget stor aktivitet. Som altid fylder driften meget, særligt når sæsonen for alvor går i gang, men samtidig har organisationen løftet en række større udviklingsprojekter. Implementeringen af nyt ERP-system, nyt billetsystem, webshop og lagerstyring har været en omfattende opgave, som har krævet både tålmodighed og ekstra energi fra mange medarbejdere. Det er ikke den type arbejde, gæsterne nødvendigvis lægger mærke til i hverdagen, men det er afgørende for, at vi kan udvikle AQUA og skabe en endnu bedre og mere professionel organisation i årene fremover.

Samtidig har der været fart på udviklingen af både udstillinger, aktiviteter og formidlingstilbud. Nye installationer i akvarieområdet giver gæsterne mulighed for at komme endnu tættere på fortællingerne om livet under overfladen, og året har været fyldt med sommer camps, undervisningsforløb, ferieaktiviteter og nye samarbejder. Den gode opbakning til både camps, shelterovernatninger og øvrige aktiviteter viser tydeligt, at interessen for naturoplevelser og formidling fortsat er stor.

Naturbevarelse er fortsat en central del af arbejdet i AQUA Akvarium & Dyrepark, og også her blev 2025 et vigtigt år. Vi deltager nu i endnu et internationalt avlssamarbejde; bevarelse af den truede flodilder – ét af Europas mest truede pattedyr. Blandt årets højdepunkter var også ankomsten af snæblen til akvarieudstillingen – et resultat af et stærkt samarbejde omkring naturbevarelse. At kunne vise snæblen er er ønske, vi har haft i mange år. Samtidig fortsatte arbejdet med blandt andet bevarelse af Søhøjlandsk strandtudse. Det lykkedes i 2025 helt at nå i mål med ambitionen om kun at basere akvarieudstillingen på eget opdræt og fangenskabsopdrættede fisk fra forskellige dygtige samarbejdspartnere. Det er en milepæl og langt fra det typiske i akvarieverdenen.

Udviklingsprojektet Den Vilde Skov fyldte også meget gennem året. Interessen og opbakningen fra fonde og samarbejdspartnere har været meget positiv. Det giver et stærkt fundament for det videre arbejde med at skabe en ny naturoplevelse i udvidelsen af dyreparken og endnu bedre rammer for både dyr, naturformidling og gæster.

Året bød naturligvis også på udfordringer. Sommervejret viste sig igen fra sin ustabile side, og særligt i højsæsonen kunne det mærkes på besøgstallene de dage, hvor mediernes vejrudsigter var fyldte med sensationsoverskrifter om ”farligt vejr” mere end sommerstemning. Også i sådanne perioder, mærker vi styrken i organisationen. Medarbejderne har gennem hele året vist stor fleksibilitet, engagement og vilje til at få tingene til at lykkes – også når hverdagen bliver ramt af udfordringer eller ekstra travlhed.

Når vi ser tilbage på 2025, er der derfor meget at være stolte af. AQUA Akvarium & Dyrepark udvikler sig fortsat som et sted, hvor natur, oplevelser, læring og naturbevarelse går hånd i hånd, og hvor både gæster og medarbejdere er med til at skabe den særlige stemning, som kendetegner stedet.

Der skal lyde en stor tak til medarbejdere, frivillige, samarbejdspartnere, sponsorer, fonde og bestyrelse for opbakning og engagement gennem året. Resultaterne er skabt i fællesskab, og det giver både motivation og optimisme for de kommende år – også selv om vi ved allerede nu, at 2026 bliver mindst lige så travl som 2025.

Formidling

Af Bjarke Birkeland, Formidlingschef

Et år med udvikling af både udstillinger og den levende formidling
2025 har været et travlt år i Udstilling og Oplevelse, hvor vi både har haft fokus på den daglige formidling til vores gæster og på udvikling af nye udstillinger, aktiviteter og projekter.

En vigtig ambition har været at skabe endnu flere muligheder for, at gæsterne selv kan gå på opdagelse og blive klogere på den danske natur. Samtidig har vi ønsket at styrke den levende formidling og skabe flere møder mellem vores gæster og AQUAs formidlere.

Nyt interaktivt formidlingsbord om livet under overfladen
Et af årets større nye udstillingselementer er etableringen af et interaktivt formidlingsbord om de små dyr, der lever under vandoverfladen. Her kan børn tegne og farvelægge forskellige smådyr og derefter scanne deres tegning, hvorefter dyret bliver levende på en stor skærm. På den måde kobles kreativitet og leg med viden om nogle af de dyr, der ellers let bliver overset, når man beskæftiger sig med livet i ferskvand.

Formidlingsbordet er placeret sammen med de eksisterende akvarier med smådyr, så gæsterne både kan møde de levende dyr og arbejde videre med dem gennem den interaktive installation. Det har givet os en ny m åde at formidle en artsgruppe på, som ellers kan være vanskelig at gøre tilgængelig og interessant – ikke mindst for børn.

Større mulighed for fordybelse i akvarieudstillingen
Vi har i 2025 også arbejdet med at skabe bedre muligheder for fordybelse for de gæster, der gerne vil vide mere.

Der er etableret fire nye audiostationer ved de store akvarier. Her kan gæsterne sætte sig og lytte til fortællinger om livet under overfladen og de forskellige habitater, de står overfor. Fortællingerne findes på dansk, engelsk og tysk. Audiostationerne supplerer den øvrige formidling og giver mulighed for en anden type oplevelse, hvor gæsten kan sætte tempoet ned og fordybe sig. Samtidig har stationerne forbedret vores tilbud til udenlandske gæster.

Levende formidling og aktiviteter tæt på gæsterne
Den direkte kontakt mellem gæster og formidlere er fortsat en helt central del af vores formidling. Derfor har vi i 2025 prioriteret flere formidlingstimer ude i udstillingerne og dyreparken.

Særligt i weekender og ferier har formidlerne været mere synlige blandt gæsterne. Det giver mulighed for de små, spontane møder, hvor en gæst får svar på et spørgsmål, får vist noget, de ellers var gået forbi, eller får en historie med sig hjem. Samtidig har vi fortsat arbejdet med ferieprogrammer og temaaktiviteter, hvor børn og voksne selv kan være aktive. I september deltog AQUA desuden i den første fælles nationale DAZA-temaweekend.

Fortsat stor interesse for AQUAs natur-camps
Vores camps for børn fortsatte også i 2025 og er efterhånden blevet en fast del af vores tilbud. Interessen var igen meget stor, og sommerens camps var stort set udsolgt allerede tidligt på året.

På camps'ne får børnene mulighed for at bruge flere dage sammen med vores formidlere og komme tættere på både dyrene og naturen, end det er muligt på et

Statestik

	Antal brugere 2025	Antal brugere 2024	Antal brugere 2023
Dagtilbud			
	1517	1331	1279
Grundskole			
Silkeborg Kommune	4130	4196	4046
Andre kommuner	2379	2897	2560
Ungdomsuddannelse			
Gymnasier mm.	1089	1105	1057
Videregående uddannelser			
	380	390	420
Firma/forening			
	2572	2397	1621
Overnatning	537	549	
Sommerskole o.a.			
	1100	1104	969
I alt	**13159**	**13969**	**11952**

Oversigt over antal brugere af formidlingen i AQUA i 2024, 2023 og 2022.

almindeligt besøg. Aktiviteterne tager udgangspunkt i praktiske naturoplevelser, undersøgelser, dyr og friluftsliv. Det giver mulighed for at arbejde med naturformidling over længere tid og give plads til, at børnene selv kan undersøge, stille spørgsmål og få konkrete erfaringer med naturen.

Også vores shelterovernatninger fortsatte i 2025 og er med til at udvide mulighederne for at opleve AQUA og naturen på andre måder end gennem det traditionelle dagsbesøg.

Naturformidling for mennesker, der har brug for noget andet
Arbejdet med natur og trivsel har igen været en vigtig del af vores aktiviteter. Vi har gennem flere år arbejdet med naturformidling for mennesker med blandt andet stress, angst og depression. I 2025 blev denne indsats yderligere styrket, og vi gennemførte mere end 30 formidlingsture for udsatte målgrupper.

Erfaringerne er fortsat gode. Vi får tilbagemeldinger om, at det at komme ud, være sammen med andre og have naturen og konkrete aktiviteter som fælles tredje har stor betydning for deltagerne.

For os er naturformidling ikke kun et spørgsmål om at formidle viden om arter og økosystemer. Det handler også om at give mennesker mulighed for selv at få erfaringer med naturen og opleve, at naturen kan have en plads i deres eget liv.

I 2025 blev AQUA desuden godkendt som Kulturpas -institution. Det giver nye muligheder for at udvikle aktiviteter og naturoplevelser for unge og dermed nå en målgruppe, som vi gerne vil gøre mere for fremover.

Den Vilde Skov
Et af de udviklingsprojekter, der har fyldt mest i 2025, er Den Vilde Skov.

Projektet skal skabe et nyt område i udvidelsen af dyreparken, hvor levende dyr, den eksisterende natur og formidling bindes tættere sammen. En væsentlig del af arbejdet i 2025 har været udvikling af projektet og fundraising, og det lykkedes i løbet af året at få en væsentlig del af finansieringen på plads.

Arbejdet med Den Vilde Skov fortsætter ind i 2026 og 2027. Projektet er samtidig et godt eksempel på den retning, vi gerne vil udvikle AQUAs formidling i: mindre afstand mellem udstilling og virkelig natur og flere muligheder for, at gæsterne selv kan undersøge, gå på opdagelse og opleve sammenhænge i den danske natur.

Nye kompetencer i Udstilling og Oplevelse
Organisatorisk har året også budt på udvikling og formidlingsafdelingen fik en medarbejder mere idet, der i august blev ansat en udstillingsdesigner til teamet. Med ansættelsen får vi flere kompetencer internt til at arbejde med både design, teknik og udvikling af nye interaktive udstillingselementer. Det giver nye muligheder for selv at udvikle og producere udstillinger og arbejde mere systematisk med samspillet mellem indhold, design, teknik og formidling.

Samtidig har vi arbejdet med organiseringen af den levende formidling og blandt andet haft en fast sæsonformidler gennem den travleste del af året. Erfaringerne har været positive og har givet større kontinuitet i en afdeling, hvor særligt forår og sommer er meget intensive perioder.

Et godt udgangspunkt for den videre udvikling
2025 har samlet set været et år med høj aktivitet i Udstilling og Oplevelse. Vi har etableret nye permanente formidlingselementer, øget den levende formidling, haft stor efterspørgsel på vores camps og fortsat arbejdet målrettet med naturformidling til forskellige målgrupper. Samtidig er der lagt mange arbejdstimer i projekter, som først bliver synlige for gæsterne senere. Den Vilde Skov er det største eksempel, og arbejdet med udvikling af nye udstillinger og oplevelser fortsætter ind til åbningen i 2027.

2025 i Dyre- og driftsafdelingen

Af Morten Vissing, Zoologisk chef

2025 har budt på både nye dyreliv, spændende samarbejder og afsked med en gammel kending. I dyre- og driftsafdelingen arbejder vi hver dag for at skabe gode rammer for dyrene og give vores gæster et indblik i den natur, der omgiver os. Det handler både om den daglige pasning og om de større sammenhænge, hvor vi gennem avlssamarbejder, forskning og videndeling bidrager til arbejdet med naturbevarelse.

Gode rammer for naturlig adfærd
Vi arbejder løbende med at udvikle dyrenes omgivelser og tilpasse fodring og berigelse, så dyrene får mulighed for at bruge deres sanser og udfolde deres naturlige adfærd. Målet er ikke blot aktive dyr, men dyr, der har mulighed for at søge føde, undersøge omgivelserne, finde skjul og hvile efter behov.

I anlæggene forsøger vi samtidig at finde den rette balance mellem frodig, naturlig beplantning og gæsternes mulighed for at opleve dyrene. Det er ikke altid en let opgave. Beplantningen giver værdifulde skjulesteder og variation, men kan også gøre det sværere at få øje på anlæggets beboere. Dyrenes behov er udgangspunktet, og vi arbejder med løsninger, der både giver dem trygge rammer og gæsterne gode naturoplevelser.

Nye kapitler hos odderne
Hos odderne har året budt på flere forandringer. Vi deltager i det europæiske avlsprogram, EEP, for europæisk odder, hvor flytninger og sammensætning af avlspar koordineres på tværs af de deltagende institutioner. Vores ældre hun, Liv, har gennem årene fået mange unger og ydet et værdifuldt bidrag til avlsprogrammet. Nu var tiden kommet til et generationsskifte og til at lade en yngre hun tage over. Lennie flyttede til Frankrig, mens de tre unger Diego, Diva og Dolly gennem EEP-koordinatoren fik tildelt nye hjem i henholdsvis Spanien, Polen og Litauen.

Et nyt kapitel begyndte også med det unge odderpar Molly og Carlo, som begge blev indleveret til AQUA Akvarium & Dyrepark som nødstedte unger. De fik i år deres første kuld på to unger, men desværre overlevede ingen af dem. Det er givetvis parrets unge alder og manglende erfaring kan have spillet en rolle. Vi følger deres udvikling og håber, at næste kuld får en bedre start på livet.

Flodilderen – et muligt nyt medlem af AQUA's dyrehold
I marts deltog jeg i EAZA's symposium om små rovdyr i Tallinn Zoo. Her var der blandt andet fokus på den kritisk truede flodilder og det internationale arbejde for at bevare arten, der både tæller avl og genudsætning i passende habitater i Frankrig, Litauen og Tyskland.

Vi har længe ønsket at deltage i flere europæiske avlsprogrammer, og netop flodilderen er særlig interessant for AQUA. Den formodes at have været uddød i Danmark i mere end 2.000 år og knytter dermed en til fortællingen om vores naturhistorie. Samtidig har vi stor erfaring med pasning af mårdyr, som vi håber at kunne bringe i spil i arbejdet med arten.

Konferencen gav mulighed for at hente ny viden og møde fagfolk, der arbejder med små rovdyr og deres bevarelse. Ved årets afslutning håber vi på en godkendelse fra EEP-komitéen, så vi kan tage imod flodildere i begyndelsen af 2026.

Små padder i et stort forskningsprojekt
Skrubtudser og små vandsalamandre er måske ikke de dyr, der får mest opmærksomhed, men i år var de årsagen til et forskerbesøg fra et universitet i Paris. Kun få zoologiske haver holder disse hjemmehørende padder, og derfor var AQUA et relevant sted at indsamle prøver til et større forskningsprojekt om sygdomme hos europæiske padder. Forskeren tog svaberprøver fra vores dyr, som skulle sammenlignes med prøver fra padder i naturen.

Besøget er et fint eksempel på, hvordan også de mere almindelige og oversete arter i vores anlæg kan bidrage til forskning og til en bedre forståelse af vilkårene for deres vilde artsfæller.

Elritserne ynglede for første gang
I Kilden kunne vi i år glæde os over en for nogen måske lille, men i virkeligheden vigtig milepæl: For første gang lykkedes det at få vores elritser til at yngle.

Vi har arbejdet med at tilpasse lysforholdene ved hjælp af timere og kraftigere lamper. Sammen med vandets skiftende temperaturer fra vinter til forår ser det ud til at have givet fiskene de rette signaler til at gå i leg og gyde. Resultatet viser, hvor stor betydning selv små ændringer i omgivelserne kan have. For dyrepasserne var det samtidig en glædelig bekræftelse på værdien af at arbejde tålmodigt med dyrenes behov og naturens årstidsrytme.

Familieforøgelse hos bæverne
Hos bæverne voksede familien med tre unger, som blev taget godt imod af de to unger fra sidste år. Bævere lever i familiegrupper, hvor flere årgange kan bo sammen, og hos os har vi kunnet følge, hvordan de ældre søskende tager del i familielivet. De har blandt andet hjulpet med pelspleje af de små og hentet føde ind i hulen.

Det har givet os og ikke mindst de utallige besøgende, der altid er ved bæverne, et spændende indblik i bævernes sociale liv og i den omsorg, der er en del af hverdagen i en bæverfamilie.

Farvel og et velkommen til en ny generation af vildsvin
Året bød også på en afsked med et dyr, som mange faste gæster kendte godt. Vores gamle vildsvin havde passeret de 15 år og var begyndt at vise tydelige tegn på alderdom. Derfor var tiden kommet til at sige farvel til avlshannen, af nogen kendt som Obersten, der gennem mange år havde været en markant og populær beboer i parken.

Samtidig er et generationsskifte i gang hos vildsvinene. De tidligere dyr havde en mindre indblanding af tamgris i deres afstamning, mens vores to unge søer er af ren nordeuropæisk vildsvineafstamning. Vi arbejder nu på at finde en passende orne med tilsvarende baggrund.

Dermed tager vi hul på et nyt kapitel i vildsvineanlægget – med respekt for de dyr, der har præget stedet gennem mange år, og med forventning til den nye generation.

Naturbevarelsesarbejdet
Igen i 2025 samarbejdede AQUA med SGAV om mårhundebekæmpelse. Mårhundene trives hos os og begge parter er tilfredse med indsatsen. Vi indledte et samarbejde med DTU Aqua, der brugte vores skarv til et praktisk forskningsprojekt, der skal kaste lys over skarvens evne til at fange fisk i komplekse miljøer. Målet er at blive klogere på om vandplanter giver den kompleksitet der er med til at give fiskene skjul i en grad, så de ikke bliver taget af skarv.

I 2025 blev der ikke observeret æg fra strandtudser grundet vejrliget. Bevarelsesprojektet for den søhøjlandske strandtudse fortsætter i 2026, hvor vi håber på bedre forudsætninger for de vilde tudser, så de kan yngle på de få lokationer omkring Silkeborg, hvor de stadig lever vildt.

2025 blev året hvor fiskearten snæbel kom til AQUA. Det er en art, vi i mange år har drømt om, men da den er meget truet og én af verdens mest sjældne fiskearter, forventede vi reelt ikke at det nogensinde ville ske. Vi blev kontaktet af Danmarks Center for Vildlaks/SGAV med henblik på et samarbejde. AQUA holder nu en gruppe snæbel som kontrol population. Fiskene er en del af et genudsætnings- og naturgenopretningsprojekt, der skal bringe snæblen tilbage på en bæredygtig bestand i den danske natur. Det er det eneste sted i hele verden hvor arten lever. Snæblen trives hos os og vækstraterne hos de enkleste fisk har overrasket vores samarbejdspartnere.

Dyregruppe	Arter	Dyr
Padder/amphibians	9	108
Fisk/fish	29	2200
Krybdyr/reptiles	8	39
Fugle/birds	4	16
Pattedyr/mammals	13	62
Hvirvelløse dyr/invertebrats	4	112

AQUA AKVARIUM & DYREPARK I TAL

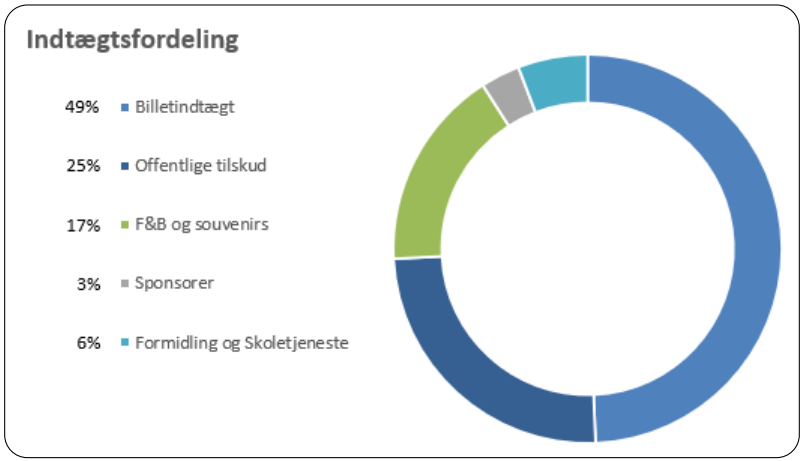

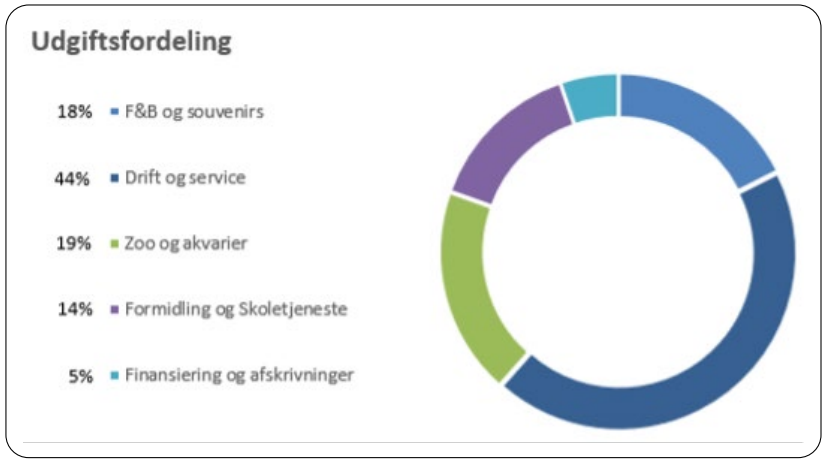

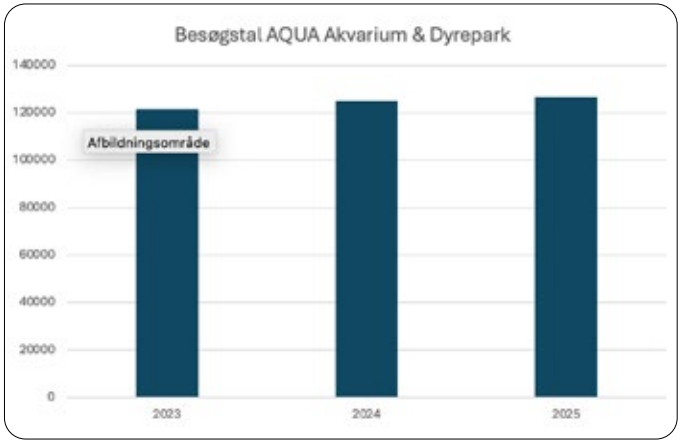

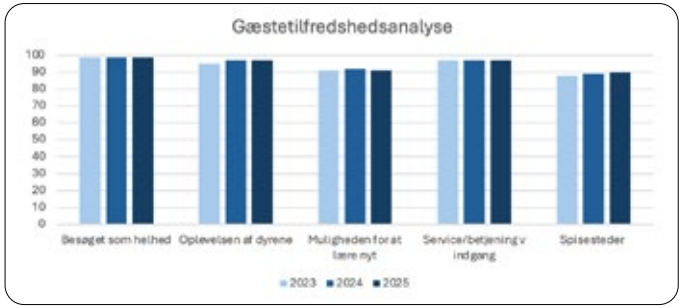

Vi følger udviklingen i gæstetilfredsheden løbende og har hele tiden fokus på at forbedre os, for at de besøgende får det bedst mulige udbytte af deres dag hos os. Det er vigtigt for os og vores arbejde.

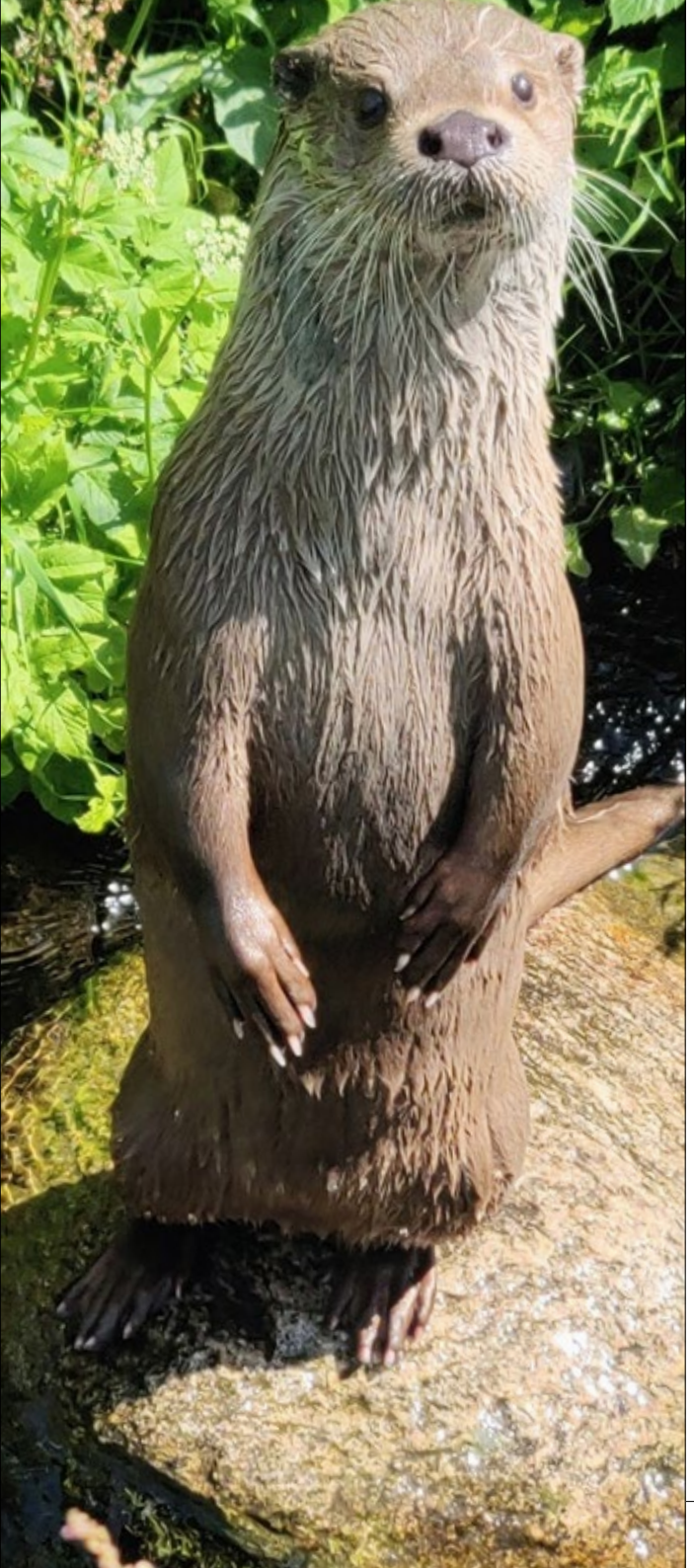

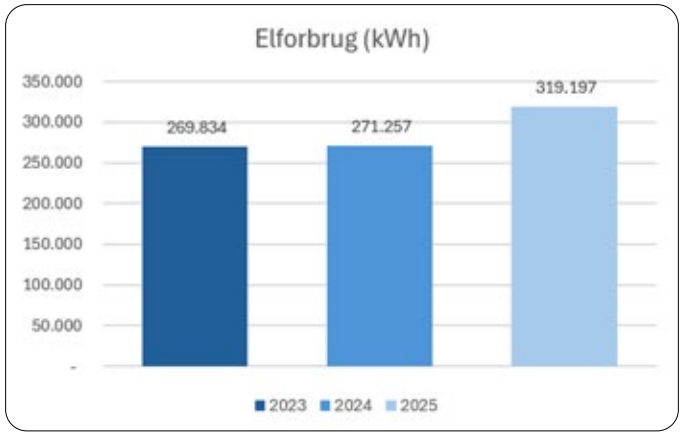

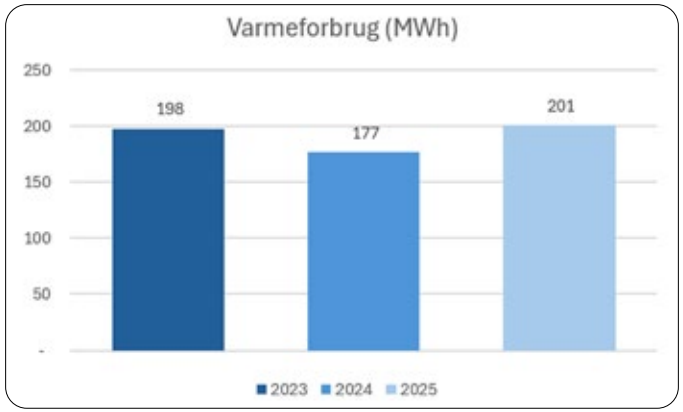

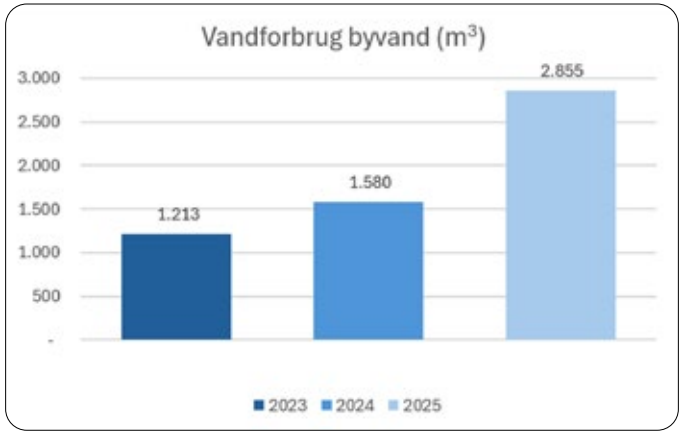

Miljøpåvirkning

Om arbejdet med at sænke vores påvirkning på miljøet

AQUA Akvarium og Dyrepark er certificeret Green Attraction. Vi har kontinuert fokus på brugen af ressourcer og arbejder med at minimere vores aftryk på omgivelserne.

I takt med at vores aktiviteter stiger arbejder vi derfor på, at det overordnede aftryk stiger mindst muligt. I 2025 renoverede og forbedrede vi vores lyssætning i dele af udstillingerne. Det har naturligt givet et øget forbrug på strøm om end der naturligvis er valgt de bedst mulige løsninger med henblik på at minimere stigningen i strømforbrug.

Vi fandt et læk, der hurtigt blev lukket, men desværre gav det øget vandforbrug på drikkevand. I det store "vandregnskab" er der tale om en mindre mængde.

SPONSORER

AQUA Akvarium & Dyreparks sponsorer

AQUA Akvarium & Dyreparks arbejde med formidling af den danske natur støttes af en række virksomheder. Vi er utrolig taknemmelige for denne støtte og den opbakning vi mærker. Det er et væsentligt bidrag til de aktiviteter, vi arbejder med både inden for hegnet og naturbevarende projekter uden for hegnet. Uden sponsorernes støtte ville vores samlede virke, vedligehold af de forskellige udstillinger og driften af alle anlæggene samt vores indsatser i naturbevarende projekter ikke være mulig.

Der skal derfor lyde en stor tak for uvurderlig støtte til:

Mallesponsor:
AB Catering

Ørredsponsor
BDO
Bradals Produkthandel
DAI A/S
Kingo Karlsen A/S
Kølegruppen A/S
Raunstrup a/s

Aborresponsorer:
Dagrofa FoodService A/S
Gustav Hansen, murer & entreprenør A/S
Midtjyllands Avis
Njord Law firm
Premier Is
PROCES-DATA A/S
Revisionshuset Tal & Tanker
Silkeborg Gulvbelægning A/S

Hundestejlesponsorer:
A. Vogel A/S
A. Winther A/S
Bent Brandt A/S
Dansand A/S
Deloitte
Funder El- service A/S
Gjerulff Tømrer & Glarmester A/S
H. Reimar Nielsen Ejendomsselskab A/S
Henning Mortensen A/S
Kamark Grafisk A/S
Kontor Syd A/S
kaastrup andersen a/s
Landinspektørfirmaet LE34 A/S
LINAK Danmark A/S
Middelfart Sparekasse
Midtjysk Malerforretning
Motorcentrum A/S
Murermester Ove Hansen ApS
Pederstrup Vognmandsforretning
Ribu Inventarsnedkeri A/S
Romalt Maskinstation
Silkeborg Business
Tikma A/S
X-press Totalservice A/S